

Handleiding digitaal **Nationaal VVN Verkeersexamen 2019**

Voor
leerkrachten en
organisatoren van
het VVN theoretisch
Verkeersexamen

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
2. Verantwoording.....	3
3. Oefenen voor het examen	5
4. De opzet van het digitaal VVN theoretisch Verkeersexamen 2019	6
5. Leerlingen met leesproblemen	9
6. Het VVN praktisch Verkeersexamen	10
7. Bijlage Verkeersbegrippen en -afspraken	11
8. Bijlage Verkeersbordenoverzicht	14

1 - Verkeerseducatie en VVN Verkeersexamen

Het belangrijkste doel van verkeerseducatie? Kinderen die zich in het verkeer veilig gedragen. Natuurlijk moet je de wettelijke verkeersregels kennen. Maar het resultaat van verkeerseducatie moet vooral zijn dat kinderen inzicht hebben in hoe ze die regels in het verkeer toepassen en dat ze zich als voetganger, fietser of passagier ook daadwerkelijk veilig gedragen. Met verkeerseducatie worden kinderen zich bewust van het belang van veilig gedrag in het verkeer en ontwikkelen ze de uiterst belangrijke vaardigheden om zich veilig te kunnen gedragen. Dit educatieproces geeft het beste resultaat als het toegepast wordt in alle groepen van de basisschool en als ouders erbij betrokken zijn. De kinderen worden dan, letterlijk en figuurlijk, wegwijs gemaakt.

Theorie en praktijk

Het VVN theoretisch Verkeersexamen vindt plaats op donderdag 4 april 2019. Na het nationale VVN theoretisch Verkeersexamen stappen veel kinderen op de fiets voor het praktijkexamen. Dit is een onlosmakelijk onderdeel van het examen. De vaardigheden en het toepassen van de verkeersregels kun je eigenlijk alleen in het echte verkeer beoordelen. Op pagina 10 vindt u meer informatie over het VVN praktisch Verkeersexamen.

Het examen achter de rug... en dan?

Het VVN Verkeersexamen is niet de afsluiting van verkeerseducatie in het basisonderwijs. Ook na het examen is er nog genoeg stof voor verkeerslessen. Het is zinvol om onderwerpen waarbij veel leerlingen fouten maakten nog eens te behandelen. Maar denk ook eens aan het voorbereiden van de nieuwe route naar het voortgezet onderwijs, of leren je smartphone te negeren als je in het verkeer bent. Veilig Verkeer Nederland heeft rondom deze thema's leuke lespakketten ontwikkeld voor kinderen in groep 7 en 8 bijvoorbeeld 'Van 8 naar 1' en 'Op de fiets? Even niets.' De lespakketten zijn te bestellen via examen.vvn.nl/basisonderwijs.

2 – Verantwoording

Het VVN theoretisch Verkeersexamen sluit goed aan bij het kerndoel 'Mens en samenleving' in het leergebied 'Oriëntatie op jezelf en de wereld':

De kinderen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.

De kinderen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.

In het VVN theoretisch Verkeersexamen staat veilig gedrag in de dagelijkse praktijk centraal. Bij het samenstellen van het examen hanteert Veilig Verkeer Nederland de volgende uitgangspunten:

1. In alle situaties gaat het om het veilig toepassen van de verkeersregels. Bij een regel waarbij alternatief gedrag mogelijk is, kiezen we altijd voor het gedrag dat voor het kind zelf en voor anderen in die situatie het meest veilig is.
2. De inrichting van de openbare ruimte in Nederland is niet altijd conform de richtlijnen. Kinderen moeten ook dan weten hoe ze daarmee om moeten gaan. Uitgangspunt is hoe de inrichting van de weg er in de realiteit uitziet. Kinderen leren hoe ze daar veilig handelen, ongeacht of wegconstructies aan de richtlijnen voldoen.
3. Kinderen leren rekening te houden met fouten en vergissingen van anderen. Dat speelt vooral een rol bij voorrang verlenen en voor laten gaan. We leren kinderen altijd bedacht te zijn op andere weggebruikers, die zich mogelijk niet aan de regels houden. Denk bijvoorbeeld aan afleiding door het gebruik van smartphones in het verkeer.

**Donderdag
4 april 2019:
VVN theoretisch
Verkeersexamen!**

Handelingsgericht

Verkeer is een doevak, het hoort handelingsgericht te zijn. Dat een kind een driehoekig bord herkent als voorrangsbord is belangrijk, maar het gaat er vooral om dat het kind daadwerkelijk voorrang verleent en nooit voorrang neemt, maar krijgt... De essentie van het vak Verkeer is dat kinderen zich veilig in het verkeer kunnen begeven.

Een echt praktijkvak

Verkeersonderwijs hoort niet alleen in de klas, maar ook daarbuiten. Het is dan wel belangrijk dat kinderen hun verkeerservaring in een veilige omgeving kunnen opdoen. Veilig Verkeer Nederland ondersteunt scholen en (verkeers)ouders bij het verbeteren van de verkeersveiligheid in de schoolomgeving.

Leerplan voor verkeerseducatie in het basisonderwijs

Verkeerseducatie is onmisbaar voor kinderen die nog veel verkeerservaring moeten opdoen. Veilig Verkeer Nederland vindt dat dit thema in het basisonderwijs meer aandacht verdient. Daarom zijn het VVN Leerplan en een doorlopende leerlijn voor verkeerseducatie in het basisonderwijs ontwikkeld. Het VVN Verkeersexamen sluit helemaal aan op de doorlopende leerlijn en toetst de leerdoelen die zijn geformuleerd voor groep 7 en 8.

Samenwerking Cito en selectiecriteria

Het examen is tot stand gekomen in samenwerking met Cito en een examencommissie, bestaande uit leerkrachten en verkeersdeskundigen. Daarnaast worden de vragen ook getest met kinderen. Hiermee waarborgt Veilig Verkeer Nederland dat alle examenvragen gevalideerd zijn. De vragen zijn ontwikkeld vanuit de leerdoelen en met een toetsmatrijs. Hiermee wil VVN bereiken dat:

- de vragen daadwerkelijk de leerdoelen toetsen uit de doorgaande leerlijn;
- de vragen duidelijk en eenvoudig geformuleerd zijn vanuit een bepaalde rol (fietser, voetganger en passagier);
- de vragen de verschillende domeinen toetsen (kennis, veiligheidsbewustzijn, houding en vaardigheden);
- de verkeerssituaties in de vragen realistisch en herkenbaar zijn;
- de omgeving van de vraag een mix is van verschillende omgevingen die in Nederland voorkomen;
- de antwoordopties gelijkwaardig aan elkaar zijn;
- de vraag en antwoordopties eenduidig te interpreteren zijn.

Voor meer informatie:

examen.vvn.nl/verantwoording

3 – Oefenen voor het examen

Oefensite

Kinderen kunnen thuis of op school, oefenen voor het examen op de oefensite examen.vvn.nl/oefenen. Na elke vraag kunnen de kinderen meteen zien of ze de vraag goed of fout hebben. Ook krijgen ze bij het nakijken een korte toelichting.

De grote Verkeerstest

Vanaf 3 maart zendt Nickelodeon elke zondagavond om 18.00 De Grote Verkeerstest uit. Kinderen kunnen ook meespelen via de Nickelodeon Play app. Hartstikke leuk om te kijken in aanloop naar het Verkeersexamen.

Poster in de klas

Alle scholen ontvangen van ons een poster voor in de klas. Op deze poster geven de coaches Daan, Tess en Yarah elke week een tip over hoe je je kunt voorbereiden op het examen. Een mooi moment om met de klas elke week even stil te staan bij het oefenen voor het verkeersexamen. In het pakket zit ook een flyer voor thuis. Deel deze uit, zodat ook de ouders betrokken worden bij het oefenen.

De coaches komen steeds terug in onze uitingen van het VVN Verkeersexamen. Ze hebben alledrie hun eigen rol om de kinderen te helpen zich voor te bereiden op de examens.

- Yarah is de coach van de theorie. Je ziet haar vaak met een boek of laptop. Ze helpt de kinderen bij de voorbereiding van het VVN theoretisch Verkeersexamen.
- Daan is de jongen van praktijk. Je ziet hem vaak terug met zijn fiets of wandelend. Hij geeft tips over hoe je kunt oefenen voor het VVN praktisch Verkeersexamen.
- Tess is de mental coach. Zij geeft kinderen tips om ook te ontspannen en niet te zenuwachtig te zijn voor het examen.

Verkeersexamenquiz

U kunt met de hele klas de VVN Verkeersexamenquiz spelen op het digibord. Er zijn drie rondes met elk tien verkeersvragen. U vindt de quiz op examen.vvn.nl/oefenen.

Yarah

Tess

Veel gemaakte fouten

Uit analyse van de antwoorden bij het VVN Verkeersexamen blijkt dat elk jaar veel fouten worden gemaakt in vragen over voorrang en de regel: rechtdoor op dezelfde weg gaat voor. Het is raadzaam om hier tijdens de verkeerslessen extra aandacht aan te besteden. Een uitleg van deze en andere verkeersafspraken staat op pagina 16. Op examen.vvn.nl/oefenen staat ook een overzicht van veel gemaakte fouten.

Daan

4 - De opzet van het digitaal VVN theoretisch Verkeersexamen

Het examen bestaat uit **25 meerkeuzevragen** met 3 tot 4 gelijkwaardige antwoordopties om de gokkans te minimaliseren. De examenvragen toetsen leerdoelen uit de 4 domeinen (kennis, houding, vaardigheden en veiligheidsbewustzijn) in de 3 rollen (fietser, voetganger en passagier) met focus op de domeinen kennis en veiligheidsbewustzijn in de rol van fietser. Bij alle vragen wordt beeld (foto of film) gebruikt om de verkeerssituatie te visualiseren. In sommige gevallen maakt de leerling een keuze uit meerdere antwoordopties in beeld.

We hebben daarnaast de vragen en antwoordopties zo duidelijk, eenvoudig en kort mogelijk geformuleerd. Op deze manier speelt leesvaardigheid een minder grote rol in het examen. Dat maakt het examen ook geschikt voor dyslectische, taalzwakke en visueel beperkte leerlingen. Bovendien kunnen kinderen die moeite hebben met lezen, de vragen laten voorlezen. Hiervoor maken we gebruik van de software van Readspeaker.

Vorbereiding

Om het examen te kunnen afnemen, moeten de kinderen toegang krijgen via Basispoort. De ICT coördinator van de school logt in op licentiebeheer.vvn.nl met zijn Basispoortaccount en koppelt aangeschafte licenties "VVN Verkeersexamen" aan de juiste groep. Vervolgens kan hij een snelkoppeling maken naar het VVN Verkeersexamen. Hiervoor is een handleiding beschikbaar. Deze is te downloaden op examen.vvn.nl/afnemen-digitaal-verkeersexamen.

Examen afnemen in de klas

Vanaf 4 april 8.00 uur staan het digitale Verkeersexamen en het digitale herexamen klaar op de examenwebsite van Veilig Verkeer Nederland. De kinderen komen hier nadat ze zijn ingelogd via Basispoort en kunnen hun examen starten. Het examen begint met een voorbeeldvraag waarin wordt uitgelegd hoe het examen werkt. Daarna volgen de 25 vragen van het examen. Pas als alle vragen zijn beantwoord, kan de leerling het examen afronden door op de knop "examen inleveren" te klikken. Vanaf dat moment zijn de resultaten voor de leerkracht zichtbaar.

Informatie geven aan de leerlingen voor en tijdens het examen

Vóór en tijdens het examen moeten de kinderen vragen kunnen stellen, zeker als zij iets onduidelijk vinden. Een vraag verduidelijken of een toelichting geven op een foto of onbekend woord is iets anders dan het antwoord voorzeggen. Bij sommige vragen moeten kinderen meerdere antwoorden geven. Dit staat dan duidelijk bij de vraag vermeld.

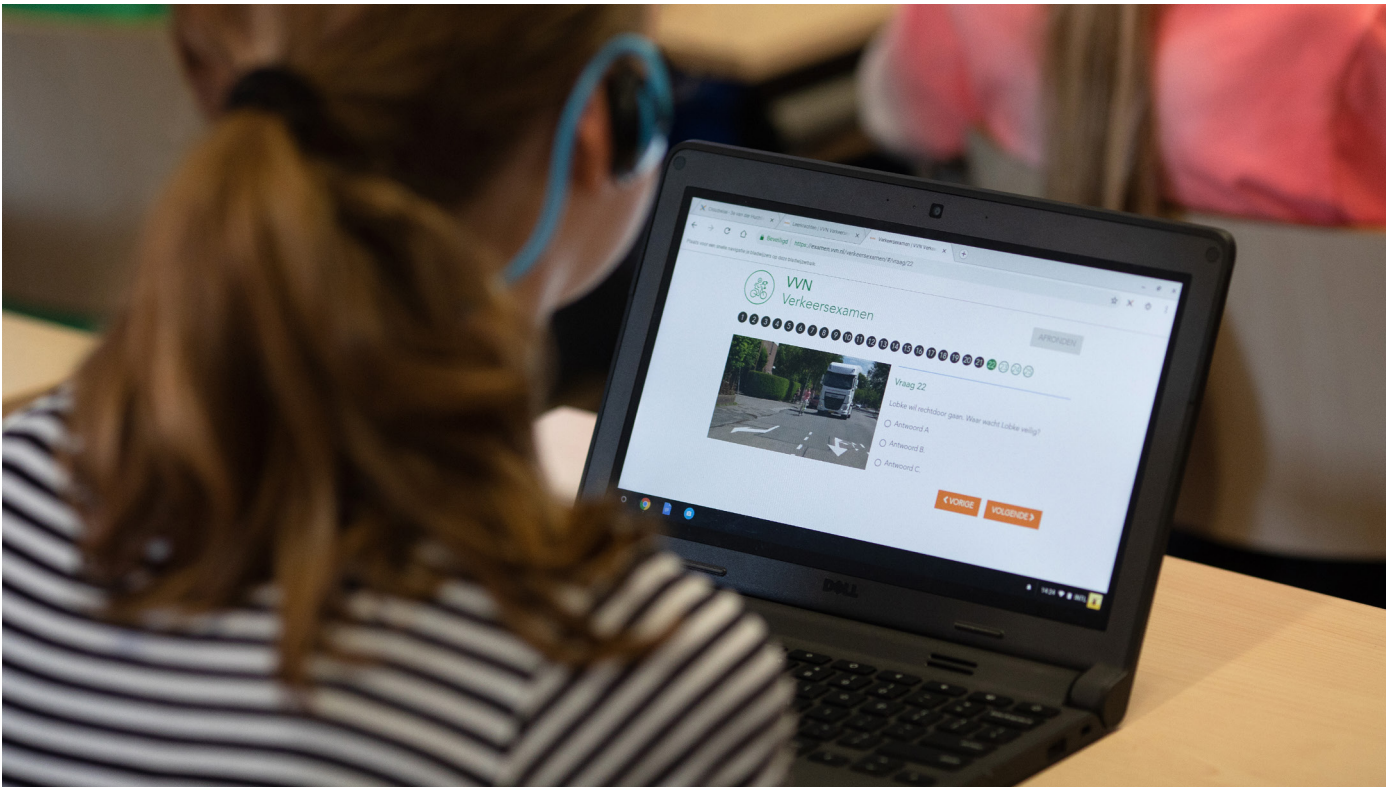
Vertel de kinderen van tevoren dat ze bij dit type vragen ook echt meerdere antwoorden moeten aanklikken. Als ze maar 1 antwoord geven, wordt de vraag fout gerekend.

Allemaal tegelijk of in groepen?

Er zijn 2 mogelijkheden:

1. Heeft jouw school voldoende computers of tablets, dan kunnen alle kinderen tegelijk het examen doen in de klas of een daarvoor bestemd lokaal.
2. Heeft jouw school niet voldoende laptops/computers/tablets voor alle leerlingen, dan kun je de leerlingen in groepjes verdelen en het examen na elkaar laten doen in de klas of in een computerlokaal. Zorg voor toezicht en dat de leerlingen de antwoorden niet aan elkaar kunnen doorvertellen. VVN vrijwilligers kunnen hierbij helpen. Neem hiervoor **contact** op met onze regionale VVN kantoren.

Resultaten bekijken

Ga via Basispoort naar het VVN Verkeersexamen. Je komt dan op de leerkrachtpagina van het examen waar je de resultaten kunt bekijken per leerling of per vraag. Door op de vraag te klikken kun je ook zien wat het goede antwoord is inclusief de toelichting. Dit kun je gebruiken om het examen na te bespreken in de klas.

De kinderen beantwoorden in totaal 25 vragen. Per goed beantwoorde vraag krijgt de leerling 1 punt. In totaal kunnen zij dus 25 punten behalen. De leerling is geslaagd bij 16 punten of meer. Bij 15 punten of minder is de leerling gezakt en kan hij/zij een herexamen doen.

Herexamen

Kinderen die de norm van 16 punten niet gehaald hebben, kunnen op korte termijn een herexamen maken. De leerkracht of de organisator bepaalt wanneer het herexamen plaatsvindt.

Wij adviseren om het herexamen zo mogelijk direct de volgende dag te doen, zeker als het slordigheid betreft. Betreft het een gebrek aan kennis, geef dan de leerling extra gelegenheid om te oefenen. Maak samen met de leerling een foutenanalyse, zodat je de lastige onderdelen nog eens kunt doornemen.

De leerlingen vinden het herexamen op dezelfde plek als het examen.

Het diploma!

Kinderen die geslaagd zijn, krijgen het VVN Verkeersdiploma. De diploma's kun je zelf printen. Op de leerkrachtpagina staat een link naar een pdf waarin alle gegevens voor het diploma al zijn ingevuld. Je print dan in één keer alle diploma's uit. Wel zo makkelijk.

Tip: Print de diploma's op wat dikker papier of plastificeer het voor een extra officieel tintje.

Privacy

Tips

- Maak van tevoren met de hele klas een oefenexamen (examen.vvn.nl/oefenen). Niet alleen is dit voor de kinderen een goede voorbereiding, je kunt als school hiermee testen of de apparatuur en de verbinding aan de eisen voldoen. Mocht tijdens de test blijken dat de filmpjes gaan haperen, kun je besluiten om het examen in twee groepen na elkaar te laten maken.
- Houd een aantal extra laptops of tablets vrij als reserve tijdens het verkeersexamen en zorg dat alle devices goed zijn opgeladen.
- Houd de internetverbinding zoveel mogelijk 'vrij' tijdens het examen; spreek af met je collega-leerkrachten dat andere groepen zo min mogelijk gebruik maken van internet, door bijvoorbeeld het kijken van video's.
- Laat kinderen die klaar zijn even voor zichzelf werken, waarbij ze geen gebruik maken van de internetverbinding.
- Mocht de verbinding alsnog problemen geven, vraag dan de kinderen de filmpjes niet te vergroten tijdens het afspelen.

De resultaten van de examens worden geanonimiseerd opgeslagen in onze database. Hiermee kunnen we de examenvragen analyseren en leren we welke vragen en onderwerpen de kinderen lastig vinden. Aan de hand van deze gegevens kunnen we het VVN Verkeersexamen en onze Verkeersmethode verder verbeteren. De namen van de kinderen en gegevens van de groep worden dus niet opgeslagen in onze database. De namen worden alleen gebruikt in je eigen leerkracht dashboard om de resultaten te bekijken en de kinderen zien hun naam tijdens het examen boven in beeld.

Problemen?

- Als een leerling per ongeluk de browser afsluit, voordat het examen is ingeleverd kan hij/zij gewoon weer via Basispoort naar het examen gaan. De antwoorden worden dan nog niet opgeslagen, dus hij/zij zal opnieuw moeten beginnen. Het is goed om dit van tevoren te vertellen aan de klas, zodat ze weten dat ze de browser niet af moeten sluiten.
- Als de WIFI verbinding tijdelijk wordt verbroken, kunnen de kinderen gewoon doorgaan met het examen. De antwoorden worden tijdelijk lokaal opgeslagen. Ze kunnen de filmvragen echter niet maken en het examen ook niet inleveren. Nadat de WIFI verbinding hersteld is, kunnen ze de resterende vragen beantwoorden en het examen inleveren.
- Lukt het na deze tips nog steeds niet om het examen digitaal te laten maken? Print dan het schriftelijk examen via de leerkrachtpagina. Deze is bedoeld als back-up.
- Gaan de filmpjes haperen, vraag de kinderen dan de filmpjes niet te vergroten tijdens het afspelen.

Digitaal versus papieren examens

Het digitale en papieren examen hebben dezelfde uitgangspunten, maar sommige vragen zijn verschillend. Om de gelijkwaardigheid te borgen heeft Veilig Verkeer Nederland de examenvragen geselecteerd op:

- de gelijkwaardigheid van moeilijkheidsgraad tussen de examens.
- de gelijkwaardigheid in verdeling over de rollen fietser, voetganger en passagier tussen de examens.
- de gelijkwaardigheid in verdeling over de domeinen (kennis, houding, veiligheidsbewustzijn en vaardigheden) en leerdoelen tussen de examens.
- Ook de cesuur van beide examens is gelijk. Dit neemt niet weg dat er altijd verschillen in uitslag kunnen voorkomen op basis van persoonlijke voorkeur.

5 – Leerlingen met leesproblemen

Leeszwakke leerlingen

Ook leeszwakke kinderen moeten het VVN theoretisch Verkeersexamen kunnen maken. Het is gebruikelijk dat het onderwijs bij toetsing rekening houdt met deze leerlingen. U kunt dat doen op verschillende manieren:

- Laat de kinderen gebruik maken van de voorleesfunctie in het digitale VVN Verkeersexamen.
- Geef leeszwakke kinderen in de periode voorafgaand aan het examen extra aandacht tijdens de verkeerslessen. Het is raadzaam om een aantal begrippen nog eens te bespreken. Zie ook de begrippenlijst op pagina 11 in deze handleiding.
- Laat de digitale versie van het examen maken. Voor kinderen met leesproblemen biedt het digitale examen voordelen, omdat meer gebruik wordt gemaakt van filmpjes en de afbeeldingen en teksten te vergroten zijn.
- De kinderen kunnen het examen mondeling doen. Dit kan individueel of in groepjes gebeuren. Een leerkracht, ouder, of iemand van het organisatiecomité kan de tekst voorlezen. De kinderen lezen (indien mogelijk) mee en geven daarna het goede antwoord.
- Geef de leeszwakke kinderen meer tijd voor het beantwoorden van de vragen.
- Laat het kind het examen samen met een ander kind (zonder leesproblemen) maken onder toezicht.
- Voor slechtziende kinderen is er een aangepast examen. Dit kan ook voor sommige leeszwakke leerlingen het lezen vergemakkelijken. Zie 'Slechtziende leerlingen'.

Slechtziende leerlingen

Bartiméus heeft ons geadviseerd bij de ontwikkeling van het digitale verkeersexamen. Zij hebben aangegeven deze vorm van het examen geschikt te vinden voor slechtziende kinderen. Dit geldt ook voor de oefenexamens op **oefenen.vvn.nl**.

Daarnaast bieden we zoals voorgaande jaren een aangepast examen in de vorm van een Powerpointpresentatie met foto's en een Word-document met de vragen.

Dit aangepaste VVN Verkeersexamen wordt op donderdag 4 april 2019 aangeboden op het leerkrachtdeel op **examen.vvn.nl**. Je kunt hier inloggen met gebruikersnaam: SCHOOL en wachtwoord: NVE2019LKT.

Het oefenexamen is te vinden op de website van Bartiméus: **eduvip.nl**, vak verkeer.

Wilt u toch gebruikmaken van het reguliere digitale examen voor slechtziende kinderen? Laat dan het examen maken met een beeldschermloep, of overleg met de Ambulante Onderwijskundige Begeleider over gewenste of noodzakelijke aanpassingen.

Speciaal onderwijs

Scholen voor speciaal onderwijs kunnen het VVN Verkeersexamen aanpassen door gebruik te maken van de aanwijzingen voor leeszwakke kinderen. Voor ZMLK-scholen is het VVN Verkeersexamen niet geschikt.

6 - Het VVN praktisch Verkeersexamen

Verkeer is een vak dat je niet alleen in de klas leert. Het is belangrijk dat kinderen hun kennis in het echte verkeer in de praktijk kunnen brengen. Het VVN praktisch Verkeersexamen is dan ook een logisch vervolg op het VVN theoretisch Verkeersexamen.

Het VVN praktisch Verkeersexamen wordt lokaal georganiseerd. Dit gebeurt door de plaatselijke afdelingen van Veilig Verkeer Nederland, de gemeente, politie, scholen, Fietsersbond en/of verkeersouders.

Handleiding VVN praktisch Verkeersexamen

Alles over de organisatie en de inhoud van het VVN praktisch Verkeersexamen kunt u terugvinden in de handleiding VVN praktisch Verkeersexamen. U kunt de handleiding downloaden op de site van het verkeersexamen: examen.vvn.nl. Pak de handleiding erbij voor de eisen die Veilig Verkeer Nederland stelt aan het examen, de route en de normering. Heeft u vragen over het praktisch Verkeersexamen, dan kunt u contact opnemen met Veilig Verkeer Nederland.

Organiseert jouw school zelf het praktisch examen?

Maak dan gebruik van onze controlepost app: een handige app die het beoordelen en het verzamelen van vaardigheden van de kinderen en het verzamelen van de resultaten een stuk gemakkelijker maakt. Lees meer op: examen.vvn.nl/controlepost-app

Zorg ervoor dat de kinderen de route van tevoren kunnen oefenen. Des te beter ze de route kennen, des te beter ze op het verkeer kunnen letten. Bespreek de moeilijke punten op de route in de klas. U kunt hiervoor de situatiebouwer gebruiken, waarmee u heel eenvoudig de plaatselijke situatie op het digibord toont. U vindt de situatiebouwer op verkeerspoort.vvn.nl

7 – Verkeersbegrippen en -afspraken

Hieronder staan de verkeersbegrippen en verkeersafspraken die de kinderen moeten kennen om het Nationaal VVN theoretisch Verkeersexamen 2019 goed te kunnen maken.

Verkeersbegrippen

- bestuurder
- voetganger
- fietspad
- voetpad
- rijbaan
- uitrit
- weghelft
- weg
- zijstraat/zijweg
- voetgangerslicht
- zebrapad
- gewone kruising
- kruising
- voorrangsweg
- rotonde
- bebouwde kom
- haaiantanden
- verkeersbord
- onderbord
- voorrangsbord
- te maken krijgen met op dezelfde weg zijn
- tegemoet komen
- achteropkomen
- voorgaan
- voor laten gaan
- voorrang geven
- voorrang krijgen
- tractor
- verkeersdeelnemer
- afstand houden
- situatie
- reflecterende kleding
- oversteken
- scooter

Verkeersafspraken

Vorrang

- Voorrangsaafspraken en voorrangsborden gelden alleen voor bestuurders.
- Voetgangers moeten bestuurders van links en rechts altijd voor laten gaan.
- Als je loopt, skatet, skeltert, stept, of rijdt op je skateboard, gelden de voorrangsborden en voorrangsaafspraken niet voor jou. Je moet bestuurders uit de zijwegen dan altijd voor laten gaan.

Vorrang bij gewone kruisingen

- Een gewone kruising is een kruising zonder voorrangsborden. De weg en het fietspad moeten er verhard zijn.
- Bij een gewone kruising gelden twee afspraken:
 - je moet voorrang geven aan iedereen die van rechts komt rijden;
 - je moet voorrang krijgen van iedereen die van links komt rijden.
- Deze afspraken gelden voor jou als je fietst of als je met je paard bent. Ze gelden niet als je loopt.

Rechtdoor op dezelfde weg gaat voor

- De afspraak 'Rechtdoor op dezelfde weg gaat voor' geldt voor voetgangers en bestuurders.
- Verkeer met jou op dezelfde weg kan achterop- of tegemoet komen.
- Verkeer op de zijweg is **niet** met jou op dezelfde weg!
- Als je rechtdoor gaat, mag je voorgaan als iemand anders **op jouw weg** afslaat!
- Als jij wilt afslaan en iemand anders wil **op jouw weg** rechtdoor, dan moet je die ander voor laten gaan.

Bij een uitrit

- Een uitrit is een uitgang:
 - uit een tuin;
 - uit een garage of oprit voor een garage;
 - uit een erf;
 - uit een parkeerplaats;
 - uit een straat als je daarbij over een uitritconstructie komt.
- Als je te maken krijgt met iemand die uit een uitrit komt rijden, mag jij voorgaan.
- Kom je zelf uit een uitrit rijden? Dan moet je bestuurders en voetgangers van links en rechts voor laten gaan.

Bij het zebraapad

- Als je wilt oversteken bij het zebraapad mag je voorgaan als het verkeer nog op tijd voor je kan stoppen.
- Als je op de fiets bij het zebraapad komt, moet je iedereen die daar wil oversteken voor laten gaan.
- Als je op de fiets bij een zebraapad komt, mag je een auto die daar gestopt is niet voorbij rijden.

Bij verkeerslichten

- Een verkeerslicht voor auto's en fietsers heeft drie kleuren lichten: rood, oranje en groen. Bij rood licht moet je stoppen. Bij oranje licht moet je snel doorgaan als je aan het oversteken bent of stoppen als het nog kan. Bij groen licht mag je doorgaan.
- Een verkeerslicht voor voetgangers heeft een rood en een groen licht. Als het groene licht gaat knipperen moet je snel doorlopen als je aan het oversteken bent. Je mag niet meer beginnen met oversteken. Je mag ook niet teruglopen.
- Kijk altijd goed uit, ook al brandt voor jou het groene licht.

Samen fietsen

- Je mag nooit met meer dan twee naast elkaar rijden.
- Fiets alleen met twee naast elkaar als dat veilig kan.
- Fiets niet te dicht achter en naast elkaar.
- Blijf zelf ook goed uitkijken. Steek niet klakkeloos over.

Veilige fiets

Een veilige fiets heeft:

- een werkende bel;
- een stuur dat goed vastzit;
- handvatten die goed vastzitten;
- een vastzittend zadel dat op de goede hoogte staat;
- goed werkende remmen;
- aan de zijkant van de wielen/banden witte cirkelvormige reflectoren of 2 losse reflectoren per wiel;
- aan de achterkant een rode achterreflector (zit soms in het achterlicht verwerkt);
- stroeve trappers met gele reflectoren;
- goed opgepompte banden met voldoende profiel;
- een goedwerkende witte voorlamp;
- een goedwerkend rood achterlicht.

Voetganger

- Je bent voetganger als je loopt of speelt.
- Ook op skates of skeelers, met je skelter, step of skateboard, ben je voetganger.

Bestuurder

- Je bent bestuurder als je fietst.
- Ook als je paardrijdt of loopt met een paard aan de teugel, ben je bestuurder.

Tegemoetkomen

Iemand komt tegemoet als hij op dezelfde weg van voren naar je toekomt. Hij komt dan niet uit de linker of rechter zijweg. Hij komt je ook niet achterop.

Achteropkomen

- Iemand komt achterop als hij je op dezelfde weg van achteren nadert.
- Hij komt dan niet uit de linker of rechter zijweg. Hij komt je ook niet tegemoet.

Te maken krijgen met

Je krijgt met iemand te maken als je rekening met die ander moet houden. Je kunt met iemand te maken krijgen die van links of rechts uit de zijweg komt. Je moet dan weten wie er voor mag gaan. Je kunt ook te maken krijgen met een groot voertuig dat tegemoet komt. Je moet dan aan de kant of achter elkaar gaan.

Bij grote voertuigen

- De bestuurder van een bus, vrachtauto of tractor kan jou niet altijd goed zien.
- Rijd er daarom nooit vlak achter of naast.
- Steek er nooit vlak voor of achter over.
- Blijf er minimaal 3 meter voor of achter.

Afleiding op de fiets

Als je fietst moet je goed op het verkeer kunnen letten. Bezig zijn met je smartphone is dan niet slim. Zet je smartphone V uit of op 'stil' als je fietst. Wil je onderweg toch iemand bellen of wil je een foto maken? Stop dan op een veilige plek en fiets pas weer verder als je klaar bent met bellen of foto's maken. Gebruik maximaal één oortje. Dan kun je het verkeer nog horen.

Opvallen

- Opvallen op de fiets kan met licht en met reflectie.
- Opvallen kan ook door kleding.
 - Felgekleurde kleren vallen goed op.
 - Reflecterende kleren vallen in het donker nog beter op.
- Opvallen is extra belangrijk bij slecht weer. Als het sneeuwt, regent of mistig is, kunnen andere bestuurder je erg slecht zien. Dan kies je het liefst voor reflecterende kleren.

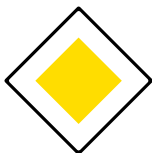
8 - Verkeersbordenoverzicht

Hieronder staat een overzicht van verkeersborden die van belang zijn voor kinderen als voetganger en fietser. Bij ieder bord wordt een handelingsgerichte betekenis gegeven, zodat het kind weet wat het moet doen als het als voetganger of fietser met het bord te maken krijgt. Afhankelijk van de eigen omgeving zullen de kinderen wel of niet met deze borden in aanraking komen.

Verder is het mogelijk dat de kinderen in de eigen omgeving te maken krijgen met een verkeersbord dat niet in het overzicht voorkomt, maar voor het kind wel belangrijk is. Natuurlijk besteedt u dan aandacht aan het bord. Het is raadzaam om de betekenis in termen van gedrag te formuleren.

Voorrangsborden

Voorrangsweg.
Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die van links en rechts komt rijden.

De voorrangsweg houdt op.

Als je fietst, moet je voorrang geven aan iedereen die van links en rechts komt rijden.

Als je fietst, moet je stoppen en voorrang geven aan iedereen die van links en rechts komt rijden. (Je moet ook stoppen als er geen verkeer komt aanrijden.)

Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die van links komt rijden.

Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die van links en rechts komt rijden.

Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die van rechts komt rijden.

Je mag hier niet... borden

Je mag hier niet inrijden/je mag deze straat niet inrijden. (Als je fietst moet je afstappen en verder gaan lopen met je fiets aan de hand.)

Je mag de straat van deze kant niet infietsen. (Dit is een eenrichtingsstraat. Er mag wel verkeer tegemoet komen rijden.)

Je mag je fiets hier niet parkeren. (Je mag hier ook geen bromfiets parkeren.)

Je mag hier niet fietsen.

Je mag hier niet fietsen. (Je mag hier ook niet met een brommer of tractor rijden.)

Je mag hier niet met de auto inrijden. (Je mag hier wel inrijden met de fiets.)

Je mag hier niet verder fietsen als er iemand tegemoet komt rijden.

Je mag hier niet lopen.

Pas op... borden

Pas op, een steile helling.

Pas op, een gevaarlijke kruising. (Je moet hier extra goed uitkijken.)

Pas op, de weg wordt smaller.

Pas op, slecht wegdek.

Pas op, er wordt aan de weg gewerkt.

Pas op, er kunnen kinderen oversteken.

Pas op, zijwind.

Pas op, een scherpe bocht naar rechts.

Pas op, spoorwegaanpak.

Pas op voor tegenliggers

Kijk hier is... borden

Kijk, hier is een straat die je in mag rijden. (Er mag ook verkeer tegemoet komen rijden.)

Kijk, hier is een doorgang waar jij eerst mag als er iemand tegemoet komt rijden.

Kijk, hier is een eenrichtingsstraat. (Er mag geen verkeer tegemoet komen rijden.)

Kijk, hier kom je bij een eenrichtingsstraat. Je moet hier rechts afslaan. (Je mag hier niet links afslaan.)

Kijk, hier is een autoweg. (Je mag hier niet lopen of fietsen.)

Kijk, hier is een parkeerplaats.

Kijk, hier is een erf. Je mag hier overal lopen, spelen en fietsen, maar je mag niemand hinderen.

Kijk, hier houdt het erf op.

Kijk, hier is de bebouwde kom.

Kijk, de bebouwde kom houdt op. (Je komt nu buiten de bebouwde kom.)

Kijk, hier is een niet-verplicht fietspad. (Je mag zelf bepalen of je erop gaat rijden.)

Kijk, hier houdt het niet-verplichte fietspad op.

Kijk, hier is een doodlopende weg.

Kijk, hier is een oversteekplaats voor voetgangers.

Je moet hier... borden

Je moet hier rechts voorbij rijden.

Je moet hier recht-door rijden.
(Je mag niet linksaf of rechtsaf als je fietst.)

Je moet hier rechts afslaan als je fietst.
(Je mag niet recht-door of linksaf als je fietst.)

Je moet hier recht-door of rechts afslaan als je fietst. (Je mag hier niet linksaf als je fietst.)

Je moet hier links of rechts afslaan als je fietst.
(Je mag hier niet recht-door rijden.)

Je moet hier de richting van de pijlen volgen als je fietst.
(Ronde)

Je moet hier paard-rijden.

Einde ruitepad.

Je moet het fiets-/bromfietspad opgaan.
(Op dit pad rijden ook bromfietzers.)

Je moet hier fietsen/je moet hier het fietspad opgaan.
(Je mag hier ook lopen als er geen voetpad is.)

Einde fietspad/
Fietspad houdt op.

Je moet hier lopen/
Je moet hier het voetpad opgaan.
(Je mag hier ook skaten, skelteren en steppen.)

Einde voetpad/
Voetpad houdt op.

Een bordje eronder?

Fietsers en voetgangers mogen deze straat in.

Fietsers (en bromfietsers) mogen de eenrichtingsstraat wel van deze kant inrijden.

Fietsers (en bromfietsers) mogen hier wel linksaf.

Kijk, hier is een eenrichtingsstraat. Fietsers (en bromfietsers) mogen je hier wel tegemoet komen rijden.

Fietsers mogen hier ook rechtdoor of linksaf. (Fietsers mogen hier natuurlijk ook rechtsaf.)

Fietsers (en bromfietsers) mogen hier wel links en rechts afslaan. (Ze mogen hier natuurlijk ook rechtdoor.)

Fietsers (en bromfietsers) mogen hier ook links afslaan. (Ze mogen hier natuurlijk ook rechtdoor en rechtsaf.)

Fietsers mogen hier ook rechtdoor. (Fietsers mogen hier linksaf, rechtsaf en rechtdoor rijden.)

Kijk, hier is een doodlopende weg. Voor fietsers (en bromfietsers) loopt de weg niet dood. Zij kunnen doorrijden aan het einde.

Je moet hier fietsen. Op dit fietspad kunnen ook fietsers tegemoet komen rijden.

De voorrangsweg maakt een bocht. Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die uit de zijwegen komt rijden.

Uitgave: Veilig Verkeer Nederland
*Niets van deze uitgave mag worden vermenig-
vuldigd anders dan ten behoeve van het VVN
theoretisch en/of praktisch Verkeersexamen.*

Veilig Verkeer Nederland
Stationsstraat 79A
Postbus 66
3800 AB Amersfoort

Tel: (088) 524 88 00
E-mail: info@vvn.nl
Website: examen.vvn.nl

Iedereen veilig over straat

VEILIGVERKEER